

ОЛЕГ АЙРАНОВ
ПОЛЪХ НА МОРЕ

chitanka.info

— Гълъбето отхвърча ли? — гласът в слушалката звучеше сериозно загрижен.

— Не съм го виждал досега. — Джаич, който даваше помощник дежурния по КПП погледна през отворения прозорец към плаца. — Какво бе, още ли беснее в поделението? Колко народ вече одруса?

— Мани, мани! Май пак не му се прибира вкъщи. Поне малко да беше отишъл да дремне, нали сутринта ще посреща запасняци — изпъшка телефонистът от централата. — При Каубоя поне се пазиш само когато е дежурен, ама тоя не знаеш кога ще го хванат пак братята! И не дава по-малко от петнайсет дни арест, както винаги. Всичко друго е под достойнството му.

— Ми, трябва някъде да си го избие, завалията. — Доволен от разнообразието Джаич се протегна, намести се по-удобно на стола и качи цинтаците върху перваза. — Какво да прави, нали е под чехъл с четири жени вкъщи?

— Да бе, хе-хе! Представяш ли си как му задръстват банята? И до кенефа да не може да иде. И май не му дават пред тях да се прави на началник-щаб.

— Ами кой му е крив като все женски ги прави?! Да е мъж на място поне един син да избачка — ехидно забеляза помощник дежурният по КПП — Хубаво, айде стига си се спичал, ще ти звънна като мине оттук.

След което затвори телефона и тръсна противоуставно горящата между пръсти му цигара в кофата с въглищата, прозина се, бавно се обърна назад и... за малко да се обърне заедно със стола. Зад него стоеше началник-щаба, подполковник Гълъбов, който тихичко и незабелязано се беше намъкнал вътре в КПП-то. Джаич с трясък свали краката, подскочи и се опъна.

— Сядай!

Редникът не помръдна, целият се беше одървил, само между пръстите му димеше издайнически.

— Сядай, бе!!

Джаич се събуди от вцепенението, панически хвърли фасата през отворения прозорец и въпреки неудобството пред правостоящия офицер, неохотно седна на ръба на стола.

— А сега се обаждаш в централата и казваш: „Гълъбето отлетя“!

— Другарю подполковник, разрешете да доложа, аз никога не съм Ви наричал така...

— Ще кажеш „Гълъбето отлетя“, нищо друго! И няма да заекваш, ясно ли е!?

Докато Джаич с плах глас изпълняваше заповедта, началник-щаба безмълвно му показа двете си ръце с десет разперени нагоре пръста, а след това едната с още пет. После му нареди да събуди дежурния по КПП старшина, заповяда му да застъпи и внимава да няма повече извънслужебни телефонни разговори и безшумно се отправи към централата.

Тази нощ Гълъбето вилня още три часа из поделението, преди да отлети окончателно.

* * *

Поради липса на спални помещения на поляната бе опъната една огромна палатка, и вътре бяха вкарани походни легла. Току-що снаряжените в склада запасяци на групички се точеха явяш-яваш към нея. Приличаха на отбор кашкавал-туристи тръгнаха на екскурзионно летуване. Бойците от поделението, свикнали на ежедневна гонка, ги наблюдаваха с любопитство.

Дребничък чичко на средна възраст със закръглено като поничка лице се отдели от кафявата, воняща на нафталин тълпа и се приближи към тях.

— Извинете за безпокойството, да знаете случайно наблизко да има тоалетна?

Куртката му беше разгърдена, коланът отпуснат, а безформената мешка на рамото и недозакопчаната гета допълваха размъкнатия му вид. Езикът и обноските му бяха тъй необичайни за казарменото ежедневие, че бойците го изгледаха като извънземен и мълчаливо му посочиха голямата постройка на гарнизонния клозет.

— Благодаря Ви много. А да знаете там дали има и сапун?

— Там няма вода, умивалните са в ротата, — гласеше лаконичният отговор.

— А, да, благодаря. — Поничката кимна и забърза в посоченото направление, а войниците се разхилиха при мисълта как ли би

изглеждал строен между тях на плаца.

— Тоа още малко и парафюм ше иска, — не се сдържа Лилето.

Миг по-късно един значително по-едър екземпляр с обло като пъпеш кубе се нуждаеше от поверителна информация:

— Абе, момчета, къде точно в селото продават ракия? — заговорнически им намигна той.

Гълъбето мразеше да се занимава със запасняци. Забравили отдавна военната служба и омекушавени от цивилизацията, в неговите очи те вече за нищо не ставаха. Беше всичко друго, но не и въодушевен от задължението си да се разправя с тая разпасана банда. Заповядал им бе да се строят в шест часа вечерта на поляната и сега, приближавайки се, не намери там никого, освен голата поляна. Затова пък от палатката се чуваше глъчка като на селски събор:

— Айде-е, га сме най-зле, така да сме!

На влизане той, без да иска, подритна една от разхвърляните по земята празни бутилки от ракия, мастика и ментовка. Въпреки звъна от стъклото никой не му обърна внимание. Цигареният дим се режеше на филийки, в палатката цареше кръчмарска атмосфера. Пъпешът се бе съблякъл по потник и гръмко крещеше:

— Дай сега на валето... дай и на деветката... охо, ортак, асото в тебе било, айде тогава сваляйте гащите, че сте капо. Да знаете, ей, аз съм я измислил тая игра!

Той и поничката с още двама образуваха само едно от половин дузина карета бридж-белот. Останалите седяха в огромен кръг, където обикаляха няколко бутилки и се режиха едри колела от два шпекови салама.

— Я внимавай, напускай палатката и бегом строй се на поляната! — За момент гласът на началник-щаба накара всички да млъкнат.

— Абе, я си еби майката! — подир секунда-две се чу глас някъде от дъното.

Гълъбето въздъхна. Да-а, и тоя път беше като всеки друг път.

— Казах „строй се“ и не обичам да повтарям! Последните утре ще получат специална програма за физическа подготовка! И така ще е всеки ден, докато се включат в нормативите!

Тумбата мърморейки полека-лека се повлече навън и накрая криво-ляво се строи. Един-двама въпреки ранния час вече бяха успели да се насмучат и видимо се нуждаеха от подкрепата на съседите си в

строя. Иззад палатката се чуваха давещи звуци и смърдеше на повръщано.

Гълъбето ги наблюдаваше с погнуса. Решил, че най-после го слушат той започна:

— Казвам се подполковник Гълъбов и съм от...

— Кат си подполковник да не си сто кила? — подвикна пак някой като черна станция от задната редица, а друг един глас се опита да имитира гукането на гургулица.

Вените по шията и слепоочията на началник-щаба се издуха:

— Службата е тежка, но за сметка на това продължителна! А и запасите понякога са необикновено дълги и неприятни! — само на глух би убегнала заплахата в тона му. — Аз имам партийна повеля да не оставям социалистическата ни родина без физически и морално надеждна отбрана! — злорадо добави той.

В строя млъкнаха. Отново бе овладял положението. Всичко се повтаряше като дежа вю. За поделението бе висш офицер с неоспоримата слава на бесняк, на запасняците рано или късно им стъпваше на шията, но в личния живот никакви пагони и длъжности не му бяха от полза. Това противоречие му тегнеше вече от години и мъчително раздвояваше личността му.

А след няколко дни той все пак разпусна запасняците. Партийна повеля или не, по-важно за него си оставаше тези размекнати цивилни да не подбиват дисциплината на срочнослужещите бойци.

* * *

Вестта, че част от личния състав ще бъде откомандиран да строи военен обект близо до морето падна като бомба. В поделението вече нищо друго не се разискваше, бойците се чувстваха сякаш им предстоеше безплатно пътуване до Рио де Жанейро с всички екстри. Плажните фантазии със закръглени форми отново избиха на първо място в хиткласацията на любимите теми за лафче. Изтрезняването настъпи чак когато се разбра, че строежът ще се ръководи от Гълъбето, а заместник ще е Бимбаеца. Много от командированите се стреснаха и най-сериозно взеха да умуват как могат да се измъкнат, но беше вече късно. На другия ден рейсът потегли. Не се знаеше какво ги очаква

там, но се знаеше, че ще е нещо различно от досегашния казармен живот.

Пристигнал на място, Гълъбето определено живна. Той форсираше развитието на строежа не толкова за да се натяга или от желание да действа някого, не, самата задача сякаш му доставяше удоволствие. Петнайсеторките съвсем изчезнаха, нали всеки опандизен би му липсвал на обекта. Затова пък откри силата на положителните стимули. Първата събота на сутрешния развод той се провикна:

— Бойци, вземайте си днеска банските гащи! Щом свършите с пълнежа и наливането, ви вода на плаж, обещавам!

Кофражът стана и Гълъбето си удържа на думата. Но сред някои момчета, невиджали досега море, обещанието му предизвика неочаквани притеснения, все едно че за пръв път през живота им ще ги водят на стриптийз.

— Другарю подполковник, па я не сакам да одим на плаж! — опъна се Машо Самоковеца. Усетил удивените, неразбиращи погледи на останалите, той добави: — Я там че требе саде по корем да си лежим!

Оставиха Машо дневален и се натовариха на камиона. Взеха и лопати на борда, понеже се оказа, че на строежа пясъкът бе свършил и потеглиха към един малък неофициален плаж. Шофьорът беше толкова въодушевен от предстоящото мероприятие, че караше като че ли участва в ралито Париж-Дакар. Армейското возило се носеше със самоубийствена скорост и по чудо не се разби по пътя, нито загуби някого от вкопчилите се за платформата бойци. Гълъбето като никога не обелваше дума, само се хилеше и си крепеше фуражката да не падне. Когато камионът взе последния завой едва ли не на две гуми, пред тях се откри закътано плажче, на което няколко чуждестранни туристки се бяха излегли голи като нимфи. Пясъчната вълна от набитите спирачки за малко да ги засипе, за щастие сгазени нямаше. Окончателният шок курортистките отнесоха обаче при вида на омърляните в цимент, скачащи от камиона мъжки фигури, които ревяха, като че ли бяха на мач от А-РФГ. За броени секунди нимфите си изпоприбраха нещата и панически се разбягаха като ято пиленца, налетени от ястреб.

Гълъбето с удоволствие се изтегна на пясъка и остави бойците на самотек. С него тези дни се случваше необичайна метаморфоза. Не че не ги юркаше пак, за да върви работата, но предишният бесняк у него сякаш се бе изпарил на лятното слънце. Зли езици отдаваха това на обстоятелството, че не си живее у дома. Неделя, освен нарядите пускаше всички бойци в гарнизонен отпуск и когато ги срещаше по улиците се усмихваше весело на козируващите. Веднъж на излизане от пощата сгащи Джаич, който самоволно се беше отлъчил от строя с поведените на кино бойци. Бе предпочел да завърти една шайба до вкъщи и да се запаси с цигари, вместо да гледа поредния съветски филм за Великата Отечествена. Джаич изтръпна и вече очакваше да види вдигнати десетте пръста плюс още пет, но Гълъбето само се ухили колегиално:

— По телефона ли ще се обаждаш? Влизай бързо, таман няма опашка.

Докато работата вървеше по план, не държеше и особено стриктно на външния им вид, дори веднъж самият той се появи цивилен на вечерна проверка. Полъхът на море, лято и свобода бе поотпуснал душата му. Панайот даже се кълнеше, че го бил видял с бели панталони и бели обувки да седи в едно крайбрежно заведение и да закача някакви русоляви чужденки. Ех, Рио...

Както всичко и този строеж, тази командировка и това лято по някое време свършиха. Бойците от обекта, уволнили се наесен, почти бяха забравили за миналите изпълнения на Гълъбето. Тези пък, които бяха останали в поделението, направо не можеха да повярват какъв пич бил на морето техният началник-щаб. И действително, когато казармената и семейна рутина отново го настигнаха, той бързо влезе в старите си релси. Някои даже твърдяха, че бил станал още по-бесен и още по-щедър с раздаването на петнайсеторки.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.